

Дзвінскі ўзгорак

Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №9 (9)
ЛІПЕНЬ 2014 ГОДА

ЭКАЛОГІЯ

БАЯВЫЯ ДЗЕЯННІ СУПРАЦЬ БАРШЧЭЎНІКА САСНОЎСКАГА

На тэрыторыі Віцебскага раёна знаходзіцца каля 68 га, на якіх расце баршчэўнік Сасноўскага - пустазелле на палях, прысядзібных участках і няўдобицах.

Бітва з «захопнікам» на землях Мазалаўскага сельскага Савета, як сцвярджае старшыня Леанід Дубіна, ідзе паспяхова. Механізатары СХП «Мазоловогаз» скасілі зараснікі пустазелля каля фермы «Калінава», механізатар сортавыпрабавальнай станцыі ротарнай касілкай знішчыў «суперніка» вакол вёскі Букаціна, уздоўж дарогі, якая вядзе да пляцоўкі Віцебскай ГЭС, уздоўж чыгуначнага насыпа ў Лужасна, заехаў і ў вёску Вугалок, да некаторых нядбайных гаспадароў і ў суседнюю Баранаўку. Каля некаторых домаўладанняў у

зарасніках баршчэўніка прытаіліся металічныя трубы і вугалкі, на якіх ужо не адзін раз ламаліся механічныя касілки.

Баршчэўнік Сасноўскага мае ўласцівасць хутка адрастаць і размнажацца. У працоўным нататніку старшыні Мазалаўскага сельсавета пазначаныя месцы, дзе гэтанеадчэпная расліна падлягае першачарговага знішчэнню. Усяго, па яго падліках, скошана (часова знішчана?) каля 6 га баршчэўніка.

Кантроль за ўзмацненнем барацьбы на тэрыторыі Віцебскага, Гарадоцкага,

Сенненскага, Дубровенскага, Аршанскага і Бешанковіцкага раёнаў у свой час быў узмацнены па асабістым распараджэнні кіраўніка вобласці. Пазней дзяржаўны кантроль за знішчэннем баршчэўніка быў распаўсюджаны на Браслаўскі і Глыбоцкі раёны. На Віцебшчыну было ўпершыню выдзелена 380 млн. рублёў мэтавых сродкаў для барацьбы з біялагічным монстрам.

Аднак, нягледзячы на бадзёрыя рапарты ўладаў аб паспяховай барацьбе з баршчэўнікам, старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр

Косінец у мінулым годзе быў вымушаны прызнаць, што істотнага эфекту дасягнуць так і не ўдалося. На яго думку, найбольш дзейсным спосабам барацьбы з баршчэўнікам з'яўляецца механічны метада.

Але што казаць пра далёкія раёны, калі ў самім Віцебску зараснікі баршчэўніка знаходзяцца ў многіх месцах, напрыклад, каля моста Шмырова, у Кастрычніцкім, Мішкава, уздоўж чыгуначных шляхоў.

Хто кіне выклік дзёрзкаму «захопніку»?

К.Адамаў

Чытайце сайт Віцебскага раёна: <http://vicebskreg.by>

РЫНАК ПРАЦЫ

ЗВАЛЬНЯЮЦЬ ЎСЁ БОЛЬШ

Галоўнае статыстычнае ўпраўленне Віцебскай вобласці прадаставіла дадзеныя аб занятасці насельніцтва ў студзені-маі 2014 года.

У эканоміцы Віцебскай вобласці ў студзені-маі 2014 было занята 526 900 чалавек, што на 1,8% менш, чым у студзені-маі 2013. Па дадзеных Камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароны Віцебскага аблвыканкама колькасць беспрацоўных, зарэгістраваных у органах працы, занятасці і сацыяльнай абароны, на канец траўня 2014 г. склала 3,7 тыс. чалавек, што на 7,6% менш, чым на канец траўня 2013 г., і на 0,7% менш, чым на канец красавіка 2014 года. Узровень зарэгістраванага беспрацоўя на канец траўня 2014 г. склаў 0,7% ад эканамічна актыўнага насельніцтва (на канец траўня 2013 г. - 0,7%).

Арганізацыямі (без мікраарганізацый і малых арганізацый без ведамаснай падпарадкаванасці) у траўні 2014 г. было

прынята на працу 7,2 тыс. чалавек, у тым ліку на дадаткова ўведзеныя працоўныя месцы - 218 чалавек, або 3% ад агульнай колькасці прынятых. Звольнена з розных прычынаў 9,3 тыс. чалавек, з іх 7,1% было звольнена за прагул і іншыя парушэнні працоўнай дысцыпліны, 1,9% - у сувязі са скарачэннем колькасці штату работнікаў або ліквідацыяй арганізацый.

Захоўваецца тэндэнцыя звальняць больш, чым прымаць на працу. Такая сітуацыя на прадпрыемствах сельскай гаспадаркі, прамысловасці, гандлі, адукацыі і ахове здароўя, ЖКГ. Выключэнне прадстаўляюць прадпрыемствы будаўніцтва і гасцінічнага бізнесу.

К.Смаленскі

ПАМЯЦЬ

УШАНАВАЦЬ ПАМЯЦЬ ГЕНАДЗЯ БУРАЎКІНА

Віцебская абласная рада грамадскага аб'яднання «Таварыства беларускай мовы імя Францыска Скарыны» звярнулася да прэм'ер-міністра Міхаіла Мясніковіча і кіраўніка адміністрацыі прэзідэнта Андрэя Кабякова з прапановай ушанаваць памяць Генадзя Бураўкіна.

У сваім звароце віцебскія сябры ТБМ адзначаюць вялікі ўклад у развіццё Беларусі, які ўнёс Генадзь Мікалаевіч Бураўкін як паэт, дзяржаўны і грамадскі дзеяч. Усё яго жыццё — прыклад самаадданага служэння сваёй Радзіме, — падкрэсліваецца ў лістах.

Для ўшанавання памяці нашага славутага земляка ТБМ прапануе наступнае:

Выдаць у дзяржаўным выдавецтве да

80-годдзя паэта выбраныя яго творы; Усталяваць у Мінску на доме, дзе жыў Г.М. Бураўкін, Мемарыяльную дошку; Назваць у гонар Г.М. Бураўкіна вуліцы ў Мінску, Полацку, Расонах;

Прысвоіць імя Г.М. Бураўкіна адной з бібліятэк на радзіме паэта (на Віцебшчыне).

Нагадаем, што Генадзь Мікалаевіч пайшоў з жыцця 30 мая 2014 года.

Сяржук Серабро
«Народныя навіны Віцебска»

ТУРЫСТАМ

ПА «ЗАЛАТОМУ КОЛУ» ВІЦЕБСКАГА РАЁНА

Як паведаміла адзін з аўтараў праекта, настаўніка беларускай мовы і літаратуры, а таксама паважаны ў раёне краязнаўца Людміла Нікіціна, турыстаў чакае цікавае падарожжа, падчас якога можна пазнаёміцца з самымі адметнымі мясцінамі маляўнічага Прыдзвінскага краю.

У экскурсійны маршрут уключаны населеныя пункты: аграгарадкі Акцябрская, Копці, Вароны, Бабінічы, Вымна, Лужасна, Заронава. У кожным з іх аматары гісторыі і краязнаўства пазнаёмяцца з мясцовымі славацямі, народнымі традыцыямі і легендамі, помнікамі архітэктуры і прыроды, даведаюцца пра знакамёхныя ўраджэнцаў Віцебскага раёна.

— Нам сапраўды ёсць чым уразіць гасцей, — упэўнена Людміла Нікіціна. — Цікава наведваць раённы Цэнтр рамёстваў «Адраджэнне»

ў аграгарадку Акцябрская. Адмысловыя вырабы мясцовых майстроў не пакінуць абаяковымі прыхільнікаў народнага аўтэнтчнага мастацтва. У Вымнянскай школе дзейнічае шыкоўны гісторыка-этнаграфічны музей, створаны на аснове этна-кутка, прысвечанага знакамітаму фалькларысту Мікалаю Нікіфароўскаму, які нарадзіўся ў гэтай вёсцы. Заслугоўвае ўвагі прыроднае харавое мясціна, уключаных у турыстычны маршрут. Напэўна, многім спадабаецца дэндропарк у

Лужасна. Помніку прыроды ў гэтым годзе споўніцца 40 гадоў. Калыскай загадак і легенд Прыдзвіння называюць Заронаўскі край. Знакамітыя каменныя крыжы, якія нібы выраслі з зямлі, вёска Касцюкі і Волатаў хутар, дзе нарадзіўся самы высокі чалавек у свеце Фёдар Махноў, прывабляюць многіх шукальнікаў неверагодных з'яў, містыкі і чудаў. Зазірнуць у таямніцы мінулага можна, наведваўшы народны гісторыка-этнаграфічны музей Заронаўскага краю, у якім захоўваецца больш за

8000 экспанатаў.

Падрабязную інфармацыю пра арганізацыю экскурсій па Віцебскім раёне можна атрымаць у аддзеле адукацыі, спорту і турызму райвыканкама. У рамках святкавання 90-годдзя Віцебскага раёна жадаючым далучыцца да гісторыі Прыдзвінскага краю прапанаваны маршруты: Віцебск — аграгарадок Заронава — Віцебск і Віцебск — Лужасна — музей-сядзіба І.Я.Рэпіна «Здраўнёва» — Віцебск.

Андрэй ЗАХАРАЎ
«Віцебічы»

АБ'ЯВА: Прапануем дадатковы заробак для тых, хто гатоў камунікаваць з грамадзянамі. Звяртайцеся па дадатковую інфармацыю на кантакты рэдакцыі.

КРЫМІНАЛ

ЗАТРЫМАННЕ НА ВІЦЕБСКАЙ БРОЙЛЕРНАЙ ПТУШКАФАБРЫКІ

Следчы камітэт Беларусі расследуе крымінальную справу аб карупцыі ў дачыненні да шэрагу службовых асобаў з ліку адміністрацыі ААТ "Віцебская бройлерная птушкафабрыка", паведамлілі БелТА ў аддзеле інфармацыі і сувязі з грамадскасцю СК.

Справа была ўзбуджаная Генпракуратурай па матэрыялах УБЭП УУС Віцебскага аблвыканкама. "Сёння асобы затрыманы, з імі працуюць следчыя. Дзеянні падазраваных кваліфікаваныя па ч.3 арт.424 "Злоўжыванне службовымі паўнамоцтвамі" КК Беларусі", - дадалі ў СК. Па крымінальнай справе праводзяцца працэсуальныя дзеянні.

ЗДАРЭННЕ

ЧАМУ АЎТАМАБІЛІ НЕ ЎМЕЮЦЬ ПЛАВАЦЬ?

Напэўна такое пытанне задаваў сабе ўладальнік аўто, калі 12 ліпеня тэлефанаваў у ЦАК УМНС і паведамляў, што яго аўтамабіль патануў у Дзвіне ў раёне вёскі Хаценічы Віцебскага раёна, і яму патрабуецца дапамога.

Аўтамабіль маркі «Фольксваген-Пола», 2000 г.в. мужчына пакінуў на беразе, а сам адправіўся на рыбалку, як раптам заўважыў, што машына пакацілася з горкі, заехала ў раку і знікла пад вадой. Як паведамляе прэс-служба Віцебскага АУ МНС, асабовым складам вадалазнай службы ПАСА УМНС з ужываннем пантона аўтамабіль быў выцягнуты з вады. Глыбіня ракі ў гэтым месцы складае 5 метраў, аўтамабіль знаходзіўся ў 10 метрах ад берага. Абставіны, як аўтамабіль апынуўся ў раце, расследуюцца работнікамі ДАІ УУС Віцебскага аблвыканкама.

АДУКАЦЫЯ

ВІЦЕБСКІЯ ВНУ НЕ ДАБРАЛІ СТУДЭНТАЎ

У многіх вышэйшых навучальных установах краіны 12 ліпеня завяршыўся прыём дакументаў на бюджэтную форму навучання. Разам з тым 3-за значнага недабору студэнтаў у асобных ВНУ 19 ліпеня Міністэрства адукацыі аб'явіла аб пачатку «ільготнага» дадатковага набору.

Непад'ёмнае ЦТ
Гэты год зноў не пацешыў высокімі вынікамі па ЦТ, асабліва па дакладных навук і мовах. Па дадзеных рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў, амаль 36%, ці больш за 40 тысяч абітурыентаў не справіліся з тэстамі, гэта значыць не набралі мінімальнага праходнага балаў хаця б па адным прадмеце. Больш за ўсё сярод іх тых, хто заваліў фізіку, матэматыку і замежную мову. Дзіўна, але ёсць і больш за 2 тысячы гора-абітурыентаў, якія не змаглі набраць неабходны мінімум па ўсіх трох прадметах. Нагадаем, па рускай і беларускай мовах мінімум быў усталяваны ў 10 балаў, па матэматыцы, фізіцы, хіміі і біялогіі - у 15, па гісторыі Беларусі, сусветнай гісторыі, геаграфіі, грамадазнаўстве і замежных мовах - у 20 балаў.

Варта адзначыць, што міністр адукацыі Сяргей Маскевіч у адным з тэлевізійных інтэрв'ю падкрэсліў, што прычыны сітуацыі не ў складанасці ЦТ (тэсты, на яго думку, прааналізаваны і адпавядаюць узроўню мінулых гадоў), а ў слабой падрыхтоўцы учораўшніх школьнікаў па шэрагу дакладных навук. У Віцебскім рэгіянальным цэнтры тэставання статыстыка вядзецца не па асобных людзям, якія ўдзельнічаюць у тэставанні, а па так званым чалавека-тэстам, гэта значыць па заяўка на здачу пэўнага прадмета. У вобласці было зарэгістравана 31334 чалавека-тэста, а на рукі выдалі 29797 сертыфікатаў (пры гэтым у тэставанні прымалі ўдзел больш за 12 тысяч абітурыентаў). Цікава, што 6012, або каля 20% сертыфікатаў, апынуліся непраходнымі, іх у ВНУ падаваць нельга. 19 абітурыентаў атрымалі на ЦТ па адным з прадметаў 0 балаў

і засталіся без патрэбных для наступлення дакументаў. Як і ў цэлым па рэспубліцы, горш за ўсё на Віцебшчыне здалі фізіку (амаль 42% абітурыентаў набралі менш 15 балаў), матэматыку (40%), нямецкую і англійскую мовы (каля 20%).

Па словах метадыста цэнтры Галіны Друкавай, у гэтым годзе па ўсіх прадметах ЦТ вынікі ніжэй, чым у 2013-м.

Дзесьці густа, а дзе-та пуста
Такім чынам, з 117 тысяч зарэгістраваных у рэспубліцы на ЦТ падаваць дакументы ў прыёмныя камісіі ВНУ зараз могуць толькі 72766 чалавек. Шмат гэта ці мала? Калі лічыць, што ўсе гэтыя абітурыенты хочуць вучыцца ў ВНУ бясплатна і на дзённым аддзяленні, то конкурс у гэтым годзе ў шэрагу ВНУ вельмі высокі. Бо яшчэ вясной міністр адукацыі Сяргей Маскевіч агучыў лічбы набору: 30,5 тысячы бюджэтных месцаў, з іх 23,6 – гэта дзённае навучанне, 6,9 тыс. – завочнае. Выходзіць, што на кожнае дзённае бюджэтнае месца прэтэндавала больш за тры чалавекі. Але гэта – тэорыя. Як заўсёды, самыя моцныя абітурыенты выбралі прэстыжныя спецыяльнасці і сталічныя ВНУ, стварыўшы там вялізны конкурс, а ў шэрагу тэхнічных і сельскагаспадарчых навучальных устаноў недабор.

У віцебскіх ВНУ сітуацыя неадназначная. Традыцыйна без праблем ўкамплектаваны ўсе бюджэтныя месцы ў медуніверсітэце. Сакратар прыёмнай камісіі ВНУ Аляксандр Пашкоў паведаміў, што на лячэбным факультэце занята 425 месцаў (праходны бал 271 і конкурс 2,1 чалавека на месца), а на фармацэўтычным - 130 (323 бала і 2 чалавекі на месца). Таксама ў гэтым годзе плануецца набраць каля ста замежных студэнтаў, і нават сярод іх

ёсць конкурс. Няма праблем, нягледзячы на высокую плату за навучанне, і з наборам на пазабюджэтныя месцы, на якія дакументы прымаюцца да 31 ліпеня. Але ўжо зараз на ўсе 175 платных месцаў лячэбнага факультэта ёсць жадаючыя вучыцца, а на фармацэўтычным на 60 месцаў прэтэндуе ўжо больш за 100 чалавек.

Нядрэнна ідуць справы і ў Віцебскім дзяржуніверсітэце імя П. Машэрава, дзе амаль па ўсіх спецыяльнасцях бюджэтныя месцы занятыя, выключэнне - «Фізіка. Навукова-вытворчая дзейнасць». Усяго на бясплатнае вочнае навучанне прынята 460 чалавекі 240 на завочнае. Самыя прэстыжныя спецыяльнасці - «Рамана-германская філалогія (англійская мова)» (праходны бал 281) і «правазнаўства» (270). Па словах намесніка сакратара прыёмнай камісіі Наталлі Семечкінай, укамплектаваць ўсе бюджэтныя месцы атрымалася дзякуючы сур'ёзнай прафарыентацыйнай рабоце ВНУ і зменам у правілах прыёму ў вышэйшых навучальных устаноў. На педагагічныя спецыяльнасці моцным выпускнікам цяпер паступаць прасцей.

Горш сітуацыя ў акадэміі ветэрынарнай медыцыны, дзе, па апошніх дадзеных, не ўкамплектавана 18% бюджэтных месцаў. Па паведамленні сакратара прыёмнай камісіі ВНУ Яўгена Юшкоўскага, «вісяць» 50 месцаў на спецыяльнасці «Ветэрынарная медыцына» і 35 на «Заатэхнія» з поўным очным тэрмінам навучання. У той жа час традыцыйна запатрабавана спецыяльнасць «Ветэрынарна-санітарная экспертыза» (2 чалавекі на месца) і «Ветэрынарная фармацыя» (больш за 2 чалавекі на месца). Ёсць конкурс і на спецыяльнасці

з скарочаным тэрмінам навучання. Да 31 ліпеня ў ВНУ прымаюць дакументы на платную форму навучання, а завочнікаў чакаюць з 1 па 30 лістапада.

Сур'ёзны недабор студэнтаў у Віцебскім дзяржаўным тэхналагічным універсітэце, асабліва на інжынерныя спецыяльнасці. Адказны сакратар прыёмнай камісіі Віталь Петухоў паведаміў, што на дзённым аддзяленні вакантнымі застаюцца 80 з 310 месцаў, а на завочным 50 з 150. Хоць традыцыйна папулярныя спецыяльнасці «Дызайн камунікатыўны», «Фінансы і крэдыт», «Інфармацыйныя сістэмы і тэхналогіі ў праектаванні і вытворчасці».

У ВДТУ і ВГАВМ вялікія надзеі звязваюць з рашэннем Міністэрства адукацыі аб дадатковым наборы абітурыентаў.

Як паведамляе прэс-служба Міністэрства адукацыі дадатковы набор праводзіцца толькі на дзённую бюджэтную форму навучання для наступных спецыяльнасцяў: "Пачатковая адукацыя", "Матэматыка і інфарматыка", «Фізіка і інфарматыка», «Прафесійнае навучанне», «Матэматыка (навукова-педагагічная дзейнасць)", "Фізіка (навукова-педагагічная дзейнасць)", « Прыкладная матэматыка (навукова-педагагічная дзейнасць) », «Прыродаахоўная дзейнасць (экалагічны маніторынг) », «Абсталёванне», «Транспарт», «Металургія», «Энергетыка», «Лясная прамысловасць», «Хімічная прамысловасць», "Харчовая прамысловасць», «Лёгкае прамысловасць», «Аўтаматызацыя», «Землеўпарадкаванне, геадэзія, картаграфія і тапаграфія», «Ахова

навакольнага асяроддзя», «Будаўніцтва», «Лясная гаспадарка і садова-паркавае будаўніцтва», «Забеспячэнне якасці» і «Мастацтва музычнае».

Яшчэ больш зніжаны значэння для дадатковага набору ў ВНУ, якія знаходзяцца ў падпарадкаванні Міністэрства абароны і Дзяржаўнага пагранічнага камітэта, а таксама на ваенныя факультэты, на спецыяльнасці "Фізічная культура і спорт" і групы спецыяльнасцяў «Вытворчасць, захоўванне і перапрацоўка прадукцыі раслінаводства», «Жывёлагадоўля. Рыбаводства. Зямельства», «Сельская будаўніцтва і ўладкаванне тэрыторый», «Меліярацыя і водная гаспадарка", "Аграінжынер". На гэтых напрамках незадавальняючымі для наступлення прызнаныя адзнакі ад 0 да 2 балаў (уклучна) па ўсіх вучэбных прадметах.

Аляксандр Кутынка
Віцебскія Весці

АБ'ЯВА

Каб атрымаць кожны нумар газеты "Дзвінскі ўзгорак" паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымаць газету, то патэафікуйце. Калі парушаны вашы правы спажываца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты "Дзвінскі ўзгорак".

Наша газета стала размяшчаць на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ГАЛОЎНАЯ ПАДЗЕЯ

ПЕРАКЛАД З РАСЕЙСКОЙ ДЫПЛЯМАТЫЧНАЙ МОВЫ

Калі 1 верасня 1983 году ў небе над Сахалінам савецкі знішчальнік «Су-15» збіў пасажырскі «Боінг 747» паўднёвакарэйскай авіякампаніі, які выконваў рэйс па маршруце Нью-Ёрк — Сеул, то першае паведамленне ТАСС пра гэтую падзею выглядала прыкладна так: у паветраную прастору СССР заглыбіўся невядомы самалёт, савецкія ваенныя самалёты яго перасьледавалі, пакуль тое невядомае судна ня выйшла за нашы межы. Потым, пад ціскам фактаў, абурэння ўсясьветнай супольнасці Масква мусіла прызнаць, што паўднёвакарэйскі «Боінг» быў усё ж збіты савецкімі вайскоўцамі. І калі на прэсавай канфэрэнцыі замежныя журналісты спыталіся ў загадчыка аддзелу міжнароднай інфармацыі ЦК КПСС Леаніда Замяціна: навошта вы казалі няпраўду ў першым паведамленьні ТАСС? — то ягоны адказ можна лічыць узорам віртуознай дэмагогіі савецкай прапаганды: вы зрабілі няправільны пераклад з расейскай дыпляматычнай мовы.

Гэтая фраза ўгадваецца, калі слухаю заявы расейскіх афіцыйных асобаў, дзяржаўных медыяў з нагоды збыцця малайзійскага «Боінга». Зьвяртае на сябе ўвагу незвычайная рэакцыя на гэтую трагедыю ўладзімера Пуціна. Ён, быццам чагосьці моцна спалохаўшыся, неяк дзіўна замітусіўся. Здавалася б, катастрофа здарылася на тэрыторыі суседняй дзяржавы, самалёт нерасейскі, грамадзян РФ на борце не было, а паводле афіцыйнай вэрсіі Крамля, ніякай падтрымкі сэпаратыстам на ўсходзе Украіны Масква не аказвае. То бок Расея быццам бы тут зусім ні пры чым. Але ўладзімер Пуцін нібы за нешта апраўдваецца. Адразу ж пасля падзення «Боінга» ён робіць бясконцы тэлефанаваньні заходнім лідэрам, дэманструючы

праводзіць у тэлефіры хвіліну маўчаньня ў памяць аб загінулых у катастрофе, выступае зь нейкім дзіўным пустым начным тэлеваротам, ліхаманкава праводзіць паседжаньне Рады бясьпекі РФ.

Непакой Пуціна зразумелы. Знішчэньне пасажырскага авіялайнэра прынцыпова мяняе ўсё кантэкст расейска-ўкраінскага канфлікту. Да гэтага часу вайна на ўсходзе Украіны для ўсяго сьвету, у тым ліку для ЗША і Эўропы, была ў пэўным сэнсе геапалітычнай абстракцыяй. Так, Расея парушае міжнародныя правілы, ёй трэба на гэта мякка паказаць, але псаваць адносіны з Масквой ня хочацца, бо на яе завязана шмат розных інтарэсаў.

У эпоху глабалізацыі бясьпека можа быць толькі ўсеагульнай

Цяпер становіцца відавочным, што ваенны ачаг на ўсходзе Украіны — гэта пагроза міжнароднай бясьпекі. Гэтая вайна пачала забіваць грамадзян Нідэрляндаў, Малайзіі, Аўстраліі ды іншых краін, далёкіх ад месца баявых дзеяньняў. Бо ў эпоху глабалізацыі бясьпека можа быць толькі ўсеагульнай.

У мяне ёсьць сумневы, што міжнародная камісія, якая расьсьледуе прычыны катастрофы, прыйдзе да нейкіх пэўных высноваў адносна таго, хто збіў самалёт. Як, напрыклад, міжнародная камісія так і не прыйшла да высновы, хто прымяняў хімічную зброю ў Сырыі. Гэта цяжка зрабіць, асабліва ва ўмовах, калі супрацоўнічаць зь міжнароднымі экспэртамі вінаватых ня хочуць, а прымусяць іх немагчыма.

Але нават калі такія высновы будуць зробленыя, то бакі ўкраінскай вайны іх не прызнаюць. Калі камісія абвесьціць, што самалёт збілі сэпаратысты, то лідэры ДНР, а за імі і Расея скажуць, што экспэртны ангажаваны, куплены Захадам. Як не прызнаў СССР вынікаў міжнароднага расьсьледаваньня трагедыі з паўднёвакарэйскім «Боінгам» у 1983 годзе. Падчас жорсткай інфармацыйнай вайны п-ішаму не бывае. Збіты лайнэр стане толькі новай порцыяй бэнзіну ў агонь гэтай вайны.

Аднак нават у сытуацыі нявызначанасьці што да канкрэтных віноўнікаў знішчэньня малайзійскага авіялайнэра заходнія дзяржавы абвінавачвалі сёньня Маскву. Пуцін не памыліўся ў сваіх прадчуваньнях. І

лёгіка Захаду зразумелая. Калі, як выказаўся расейскі журналіст Уладзімер Салаўёў, «самалёт збіла вайна», то хто арганізаваў гэтую вайну? Без падтрымкі Расеі ваенны канфлікт на ўсходзе Украіны быў бы немагчымы. У такім выпадку Масква павінна сьці палітычную адказнасьць за збіты авіялайнэр.

Адным з важных наступстваў авіякатастрофы над Данбасам стала больш рашучая пазыцыя Эўропы адносна неабходнасьці спынення ваеннага канфлікту і ацэнак пазыцыі Расеі. Цяпер у грамадзкай думцы Захаду Расея выглядае спонсарам міжнароднага тэрарызму. І ад гэтага вобразу Маскве цяжка адмыцца. Як сказаў прэм'ер Аўстраліі Тоні Эбат, «Расея ня выйдзе сухой з вады».

**Валер Карбалевіч
“Радые Свабода”**

НАША ЎЛАДА

“СЛУГІ” ПРА СЯБЕ НЕ ЗАБЫВАЮЦЬ

Спікер Андрэйчанка прыватызаваў апартаменты коштам \$400 тысяч: падрабязнасьці. Да трохпакаёўкі ў Драздах ён дадаў і ўчастак у Вянінцы.

Чатыры аднолькавыя дамы па вуліцы Піянерскай у Мінску закрытыя ад вачэй мінчукоў сцяной забавляльнага цэнтру, які належыць Юрыю Чыжу.

Суседства з «Арэна-Сіці» наўрадці даспадобы гаспадарам элітнага жылля. Купляючы свае кватэры, яны разлічвалі бачыць за вокнамі зьянне праспекта Пераможцаў, а не грузавікі, якія завозяць прадукты ў «Прастор».

Адметнасьць дамоў — закрытая па перыметры ўнутраная пляцоўка. Дзеці гуляюцца за невысокім плотам, ніхто чужы да іх не падбярэцца, хіба што праз падземны паркінг. Кожнаму гаспадару выдзеленая прастора на стаянцы, а некаторым і па два месцы.

Прыватныя дамы ад «свайго» забудоўшчыка

Дамы з'явіліся ў канцы 2000-х, забудоўшчыкам быў «Трэст Прамбуд». Гэта кампанія, якая ў свой час паўстала ў шчыльным супрацоўніцтве з дзяржаўным «Мінскбудам», але фармальна з'яўляецца закрытым акцыянерным таварыствам.

Галоўным праектам «Трэста Прамбуд» была будова раёна Дразды катэджамі для лукашэнкаўскіх чыноўнікаў.

Генеральнаму дырэктару кампаніі Віктару Мазоўку і самому дазволілі пасьліцца паміж міністраў. Дамы па Піянерскай знаходзяцца якраз праз дарогу ад тых наменклатурных кварталаў.

У 2008 годзе барысаўскі БАТЭ ўпершыню трапіў у Лігу чэмпіёнаў, а таму гульцы і трэнеры масава ўкладалі атрыманыя прызавыя грошы ў нерухомаць.

Ніякіх ільготнікаў тут няма, гаспадары набывалі

жыллё ў «Трэста Прамбуд» па камерцыйнай цане. Але цікаваць выклікае толькі некалькі кватэр.

Вялізная трохпакаёўка агульнай плошчай 114 м² належыць Уладзіміру Андрэйчанку, які раней кіраваў Віцебскай вобласцю, але ўжо шосты год ўзначальвае палату прадстаўнікоў.

На куплю кватэры яму магло б хапіць стабільна высокага заробку.

Раз на чатыры гады, балатуючыся ў парламент, Андрэйчанка публікуе сваю дэкларацыю аб даходах. Дык вось, у 2007, яшчэ ў статусе віцебскага губернатара, ён у сярэднім меў па \$2100 за месяц. А ў 2011 Андрэйчанка-спікер задэклараваў штомесячныя \$2250. Два дзесяцігоддзі на высокіх пасадах дазволілі б яму адкласці грошы фактычна на любое жыллё ў Беларусі.

Аднак, паводле дадзеных Нацыянальнага кадастравага агенцтва, сваю элітную кватэру Андрэйчанка... прыватызаваў! Яшчэ ў кастрычніку 2010 года.

Службовае жыллё для эліты

У 1999 Аляксандр Лукашэнка падпісаў указ №286 «Аб стварэнні спецыяльнага службовага жыллёвага фонду».

У ім быў складзены спіс чыноўнікаў, якія маглі прэтэндаваць на службовае жыллё на час працы ў дзяржаўных органах «у мэтах забеспячэння належных умоў для выканання імі службовых абавязкаў, забеспячэння іх бясьпекі і аховы дзяржаўных сакрэтаў».

У рэспубліканскі спіс трапілі каля дваццаці пасадаў (ад прэзідэнта да старшыні

Нацбанка), а таксама дэпутаты абедзвюх палатаў парламента.

Андрэйчанка мог прэтэндаваць на такое службовае жыллё і калі кіраваў Віцебшчынай, і калі пераехаў у парламент. Для дэпутатаў з рэгіёнаў у Мінску выдзеленыя два дамы каля вуліцы Чырвонаармейскай на беразе Свіслачы. Але пасяліць «народных выбраннікаў» маглі і ў любой іншай свабоднай службовай кватэры. Ці магла прыватызаваная кватэра Андрэйчанкі быць «дэпутацкай»?

У законе «Аб прыватызацыі жыллёвага фонду», які дзейнічаў на тэрыторыі краіны ад 1992 да 2013 года (летась ён страціў сілу пасля з'яўлення Жыллёвага кодэкса), адназначна сказана: жылыя памяшканні

спецыяльнага службовага жыллёвага фонду не падлягаюць прыватызацыі.

Цана — \$400 тысяч

«Прыватызацыя» кватэры азначае, што раней яна была дзяржаўнай. Але адкуль узятася дзяржаўная кватэра ў прыватным доме?

Як тлумачаць юрысты, усе забудоўшчыкі перадаюць некалькі кватэр у пабудаваным доме муніцыпальным уладам.

Гэтую нерухомаць звычайна прапануюць тым, чыё жыллё пайшло пад знос. Магчыма, кватэра Андрэйчанкі трапіла ў дзяржаўную ўласнасьць менавіта па такой схеме. Але і ў такім выпадку спікер не мог прэтэндаваць на яе атрыманне.

У дакументах Нацыянальнага кадастравага агенцтва не ўдакладняецца, была

прыватызацыя платнай ці бясплатнай.

Затое можна падлічыць цяперашні прыблізны кошт жылля Андрэйчанкі. На продаж выстаўленыя з дзясятка кватэр у гэтым і суседніх дамах. Квадратны метр у іх каштуе ад \$2800 за голыя сцены да \$5000 за дызайнерскі рамонт.

Нават калі ўзяць сярэдняю цану, то прыватызаваная трохпакаёўка Андрэйчанкі каштуе больш за \$400 тысяч.

У лістападзе 2011 года Андрэйчанка атрымаў ад Мінгарвыканкама яшчэ і зямлю пад будаўніцтва катэджа ў Вянінцы, гэта 1 км ад свайго кватэры ў Драздах.

**Ягор Марціновіч
Чытаць цалкам nn.by**

НАШЫ РЭАЛІІ

“Новы час”

Прэзідэнт кажа прэм'еру: «Трэба дапамагчы малому бізнэсу. Яго тэрарызуюць, так жыць нельга, яму трэба развіццё».

Прэм'ер кажа чальцам ураду: «Там праблемы ў малага бізнэсу, мы павінны іх вырашаць».

Міністр унутраных спраў кажа начальніку ўпраўлення: «Там нешта не тое з малым бізнэсам... Нешта з гэтым трэба рабіць».

Начальнік ўпраўлення кажа міліцыянту: «Там гэты малы бізнэс дастаў наогул. Тапчы яго да чортавай мацеры!»

**Расейскі эканаміст
Аляксандр Аузан**

ДЗЯРЖАЎНАЯ СІМВОЛІКА

СВЕТЛАНА КАЛИНКИНА: ТЯП-ЛЯП

За время долгих выходных в честь Дня независимости мне пришлось несколько раз возвращаться к этой истории. А всего-то хотела – развлечь байкой из жизни белорусского государства друзей-иностранцев.

Но оказалось, что и мои белорусские друзья не знали о казусе, который случился с одним из главных государственных символов. Не могли поверить. Проверяли мой рассказ по картинкам из Интернета и даже в поля выезжали, чтобы убедиться.

В ходе проверки оказалось, что не курсе хорошо известной вузких кругах истории пропесловутое белорусское тяп-ляп не только мои друзья, но и белорусские посольства, школы, составители книг о государственной символике, члены избирательных комиссий и даже Управление делами президента. Поэтому рассказываю еще раз.

...Герб, флаг и гимн – символы государства. Это значит, что они – нечто большее, чем просто картинка, или кусок материи, или набор слов под набор звуков. Они проявление некоего глубинного смысла, кода, идеи, которая обязательно становится материальной.

В этой связи хотелось бы поговорить о нынешнем белорусском гербе. Что бы там ни писали в официальных толкованиях, он у нас аляповатый и хитросочиненный. Беларусь изображена в виде облака, которое висит между пятиконечной красной звездой и Землей, над которой восходит солнце. Причем, висит почему-то аккуратно над одним из полюсов, будто нас кинуло в

крайность, а потом выплюнуло.

Солнце похоже на девушку в кокошнике, обозначенный кусок суши приветствует нас головой дракона, земля изображена не коричневой и не зеленой, а зачем-то фиолетово-сиреневой...

Этот набор странных образов мы видим сквозь предельно реалистичную картинку: снопы ржи, перевязанные красно-зелеными лентами и украшенные цветами, сплетаются в венок. По задумке, справа на венке – цветы клевера, слева – льна.

Беларусь никогда не была житницей, потому колосья для нас ничего не символизируют. В цветках клевера тоже нет никакого глубинного смысла (разве что напоминают помпоны на шапке, а Беларусь, действительно, страна не жаркая). А вот лен – да. Лен – это то немногое на современном белорусском гербе, что, по мнению специалистов, могло стать не просто картинкой, но нести в себе и смысл, и символ. И тут не о наших голубых глазах речь (тем более, что цветки льна могут быть не только голубыми, но и фиолетовыми, синими, розовыми, даже желтыми). Лён – одно из самых древних растений, с которым человек подружился: им и питались, и лечились, и одевали себя, и украшали дом. Традиции возведения льна свидетельствуют о древней культуре

народа. Кто-то давным-давно научился делать вино, кто-то – выращивать рис, а мы – лён... Звучит!

К тому же, сам цветок льна – непростой, потому что имеет пять лепестков. И это вам не какая-нибудь ромашка с романтическим подтекстом «любит-не любит».

Трехлистник, как известно, символ Ирландии, напоминает крест, символизирует христианство. Во Франции – символ королевского дома.

Четырехлистник традиционно является символом невероятной удачи и благополучия: один лепесток для славы, один для богатства, один для любви и один для здоровья.

А вот пятилистник это символ женщины, матери-земли, в христианской традиции – Богородицы... И на самом деле красивую можно придумать легенду про народ, который охраняет мать Божья, оттолкнувшись от этого цветка, если бы символы белорусского государства не делались в спешке и горячке по методу тяп-ляп.

Еще раз обращаю внимание: у цветков льна пять лепестков. И только пять!

А на белорусском гербе почему-то изобразили голубые цветы с шестью лепестками. То есть как угодно это называется, но это оказался ни в коем случае не лен.

Допустить такой ляп в гербе страны – это настоящий позор. Тем более, что при замене герба «Погоня» на «качан капусты» нас убеждали, что над эскизом работали лучшие и авторитетнейшие специалисты и комиссии.

Вот такие «лучшие», вот такие «специалисты», вот такой оказался герб, вот такой государственный символ, вот такая жизнь – тяп-ляп.

Исправляли ляп по-тихому аж в 2004 году, приняв новый закон о государственной символике. Ничего особо не объясняли и не комментировали. Страна даже не узнала о позоре, который случился. Причем, не узнали не только простые обыватели, но и люди ответственные, осведомленные. В итоге если сегодня посмотреть образец герба Беларуси на сайте белорусского президента, то там он правильный – у льна пять лепестков. А вот на сайтах дипмиссий, школ, на фото с избирательных участков и даже в образцах продукции, предлагаемой Управлением делами президента до сих пор красуются государственные символы с изображением цветка-мутанта. Здесь никаких распоряжений не получали, здесь по-прежнему не в курсе.

Как корабль назвали, так он и плывет... Тяп-ляп...

Народная Воля

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

ТЭСТ ДЛЯ ДЭПУТАТАЎ

«Народны рэферэндум» ладзіць своеасаблівую праверку дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў на чуллівасць да волі народа. На гэтым тыдні пачаліся нашы сустрэчы з тымі, каго звычайна называюць народнымі абраннікамі, піша першы намеснік старшыні Руху "За Свабоду" Юрась Губарэвіч на Naviny.by.

Па-першае, мы хочам высветліць, ці сапраўды дэпутаты адкрытыя для выбарцаў і маюць дасяжны графік прыёму. Па-другое, маем намер пры ўдзеле рэгіянальных актывістаў абмеркаваць з імі праблемы акругі, якую прадстаўляе той альбо іншы дэпутат. Па-трэцяе, мы прэзентуем «Народны рэферэндум».

Бо ў хуткім часе, пры канцы жніўня, у Палату прадстаўнікоў будуць накіраваныя першыя з сабраных у падтрымку «Народнага рэферэндуму» 50 тысяч подпісаў. Нагадаем, іх наяўнасць — падстава для ініцыявання дэпутатамі плебісцыта.

Падчас шматлікіх сустрэчаў з людзьмі па Беларусі мы ўжо вывелі пэўны рэйтынг папулярнасці шасці пытанняў, якія складаюць парадак дня «Народнага рэферэндуму». Цікава, якія з іх падаюцца вартымі для вынясення на ўсенароднае галасаванне тым, хто засядае ў Палаце прадстаўнікоў:

- Ці згодныя вы, што ў дзяржаўных установах адукацыі і аховы здароўя ўсе паслугі грамадзянам Беларусі павінны аказвацца бясплатна?

- Ці згодныя вы, што кіраўнікі выканкамаў гарадоў, раёнаў, абласцей павінны абірацца прамым галасаваннем грамадзян?

- Ці падтрымліваеце вы курс на эканамічную інтэграцыю, асацыяцыю і стварэнне бязвізавай прасторы з Еўрапейскім Саюзам?

- Ці згодныя вы, што дзеля забеспячэння нейтральнага статусу Беларусі ў краіне павінна быць забаронена размяшчэнне замежных вайсковых аб'ектаў, ядзернай зброі, а беларускія вайскоўцы не мусяць несці службу за мяжой?

- Ці згодныя вы, што адна і тая ж асоба не можа займаць пасаду прэзідэнта больш за два тэрміны?

- Ці згодныя вы, што грошы, атрыманыя ад запланаванай урадам прыватызацыі, у першую чаргу павінны пайсці на кампенсацыю ўкладаў, згубленых пад час дэвальвацыі-2011, і стварэнне працоўных месцаў?

На гэтым тыдні ў склад дэлегацыі «Народнага рэферэндуму» наведваў Магілёў. Нягледзячы на нячастыя прыёмы грамадзян тамтэйшымі дэпутатамі Палаты прадстаўнікоў, ажыятажу не назіралася. Выбарцы ішлі да дэпутатаў з мясцовымі пытаннямі, якія б маглі паспяхова вырашацца мясцовымі ўладамі пры ўмове іх самастойнасці і эфектыўнасці.

Мы звярнуліся да «народных абраннікаў» як з лакальнымі

пытаннямі, так і з пытаннямі нацыянальнага маштабу. Дэпутаты выявілі сваю абазнанасць у мясцовых праблемах, на пытанні ж кампаніі «Народны рэферэндум» рэагавалі стрымана. Адчувалася, што інфармацыя для іх - не новая, але сваё стаўленне, магчыма і негатыўнае, яны адкрыта выказаць не могуць: пад ініцыятывай стаіць жа 50 тысяч подпісаў, у тым ліку і іх выбарцаў.

Прызначаныя, але не абраныя на свабодных выбарах, яны разумеюць сваю ролю ў сістэме сённяшняй улады, таму радыя любой увазе, нават з боку апазіцыі. А для нас такія сустрэчы — рэальная магчымасць яшчэ хоць на паўкрока наблізіць правядзенне «Народнага рэферэндуму».

На 50 тысячах подпісаў «Народны рэферэндум» не спыняецца. Мэта не мяняецца — іх будзе сабрана паўмільёна.

Мы ўпэўненыя, што сёння прыхільнікі пераменаў, мірных і незваротных, ужо складаюць большасць беларусаў. Неабходна толькі аб'яднаць гэтую большасць і прымусяць уладу лічыцца з пазіцыяй актыўных і неабыякавых грамадзян.

Пацвярджаюць наш аптымізм і

апошнія, чэрвеньскія, дадзеныя Незалежнага інстытуту сацыяльна-эканамічных і палітычных даследаванняў (Вільня). Задавалася пытанне пра самы рэалістычны і пажаданы варыянт пераменаў. Палова апытаных назвала выбары, траціна згадала рэферэндум. Толькі 8% — вулічны пратэст.

Сярод тых, хто не давярае Лукашэнку, лічбы адпаведна такія: 29,2% вераць у выніковасць выбараў, 43,5% — у плён рэферэндума, 16% спадзяюцца на Плошчу.

На пытанне пра тое, ці павінны дэпутаты парламента падтрымаць 50 тысяч грамадзян, якія паставілі свае подпісы за «Народны рэферэндум», і абвясціць у Беларусі рэферэндум, 44,5% адказалі станоўча, а 37,5% адмоўна (18% устрымаліся). Прычым 31,7% рэспандэнтаў лічаць, што такі рэферэндум лепш правесці да канца 2014 года, звыш 20% — сумясціць з прэзідэнцкімі выбарамі ў 2015 годзе, 15% — пасля прэзідэнцкіх выбараў.

Зрэшты, ёсць варыянт, калі ініцыятары «Народнага рэферэндуму» гатовыя згарнуць ініцыятыву. Гэта калі ў 2015 годзе ў краіне з'явіцца новы прэзідэнт, які ў сваёй палітыцы ўлічыць яго змест і меркаванні сотняў тысяч грамадзян, якія падпішучца «за».